

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Περιορισμοί στην κληρονομική διαδοχή – ειδικοί κανόνες
Περιορισμοί στην κληρονομική διαδοχή – ειδικοί κανόνες

Γερμανία

1 Περιλαμβάνει το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους ειδικούς κανόνες οι οποίοι, για λόγους που αφορούν την οικονομική, οικογενειακή ή κοινωνική τους χρήση, θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν την κληρονομική διαδοχή σε σχέση με ορισμένα ακίνητα, επιχειρήσεις ή άλλες ειδικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στο κράτος μέλος αυτό;

Στη Γερμανία, ειδικούς περιορισμούς κατά την έννοια του άρθρου 30 του ενωσιακού κανονισμού περί κληρονομικής διαδοχής επιβάλλει το κληρονομικό δικαίωμα κατάλυσης της καθολικής διαδοχής σε γεωργική ιδιοκτησία υπέρ ενός των συγκληρονόμων («Anerbenrecht»), το οποίο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, υπάγει περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο γεωργικής εκμετάλλευσης σε ιδιαίτερες ρυθμίσεις κληρονομικού δικαίου. Τέτοιες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στον γερμανικό κανονισμό περί γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Höfeordnung), ο οποίος εφαρμόζεται, ως ομοσπονδιακός νόμος μερικής τοπικής εφαρμογής, στα ομόσπονδα κράτη του Αμβούργου, της Κάτω Σαξονίας, της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας και του Σλέσβιχ-Χόλσταϊν, καθώς και σε νομοθετήματα επιμέρους ομόσπονδων κρατών τα οποία προβλέπουν το κληρονομικό δικαίωμα κατάλυσης της καθολικής διαδοχής σε γεωργική ιδιοκτησία υπέρ ενός των συγκληρονόμων (στον Badisches Hofgütergesetz της Βάδης και στον Württembergisches Anerbengesetz της Βιρτεμβέργης στη Βάδη-Βιρτεμβέργη, με τον δεύτερο εν λόγω νόμο να εφαρμόζεται μόνο σε κληρονομικές υποθέσεις στις οποίες ο κληρονομούμενος γεννήθηκε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1930, στον Hessische Landgüterordnung στην Έση, στον Rheinland-Pfälzische Höfeordnung στη Ρηνανία-Παλατινάτο, και στον Bremisches Höfegesetz στη Βρέμη). Στα λοιπά ομόσπονδα κράτη δεν υπάρχουν αντίστοιχες διατάξεις. Για τον καθορισμό του εφαρμοστέου εκάστοτε δικαίου που διέπει την κληρονομική διαδοχή σε γεωργικές ιδιοκτησίες, εφαρμόζεται το άρθρο 36 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του ενωσιακού κανονισμού περί κληρονομικής διαδοχής. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι αποσπασματικές διατάξεις του γερμανικού αστικού κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch) σχετικά με την κληρονομική διαδοχή σε γεωργικά ακίνητα (άρθρο 1515 παράγραφος 2, άρθρο 2049, άρθρο 2312), καθώς και το άρθρο 13 του νόμου για τις συναλλαγές σε ακίνητα (Grundstücksverkehrsgesetz), το οποίο καθιστά δυνατή την παραχώρηση γεωργικής εκμετάλλευσης στον έναν μόνο από τους εκ του νόμου συγκληρονόμους.

Όσον αφορά το περιεχόμενο του, ο κανονισμός περί γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Höfeordnung) προβλέπει ένα ειδικό κληρονομικό δικαίωμα σε σχέση με ορισμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Το δικαίωμα αυτό αποσκοπεί στην αποτροπή του κατακερματισμού των γεωργικών και των δασοκομικών εκμεταλλεύσεων σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής. Οι διατάξεις του κανονισμού περί γεωργικών εκμεταλλεύσεων προβλέπουν ότι η κατοχή περιέρχεται σε έναν μοναδικό κληρονόμο (τον «Hoferbe») και διασφαλίζουν, με τον τρόπο αυτόν, τη διαγενεακή διατήρηση οικονομικά βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Οι εν λόγω διατάξεις εξυπηρετούν όχι μόνο τα συμφέροντα των επιμέρους ιδιοκτητών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αλλά και το δημόσιο συμφέρον στη διατήρηση ενιαίων, οικονομικά βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Οι λοιποί συγκληρονόμοι έχουν αξίωση εξισωτικής αποζημίωσης, το ύψος της οποίας είναι χαμηλότερο από αυτό που ισχύει στις άλλες περιπτώσεις διανομής της κληρονομίας, προκειμένου να προστατεύεται η γεωργική εκμετάλλευση από υπερβολικά υψηλές και, ως εκ τούτου, θέτουσες σε κίνδυνο τη βιωσιμότητά της αξιώσεις αποζημίωσης.

2 Σύμφωνα με το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους, είναι οι ειδικοί αυτοί κανόνες εφαρμοστέοι στην κληρονομική διαδοχή σε σχέση με τα προαναφερθέντα περιουσιακά στοιχεία ανεξαρτήτως του δικαίου που διέπει την κληρονομική διαδοχή;

Δεδομένου του πολιτικοκανονιστικού σκοπού που εξυπηρετεί το κληρονομικό δικαίωμα κατάλυσης της καθολικής διαδοχής σε γεωργική ιδιοκτησία υπέρ ενός των συγκληρονόμων, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της διαγενεακής διατήρησης οικονομικά βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι προαναφερθείσες ειδικές ρυθμίσεις πρέπει να εφαρμόζονται επί των γεωργικών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην ημεδαπή ανεξάρτητα από την έννομη τάξη της οποίας το δικαίωμα διέπει την κληρονομική διαδοχή του κληρονομούμενου.

3 Προβλέπει το δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους ειδικές διαδικασίες για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τους ανωτέρω ειδικούς κανόνες;

Το γερμανικό δικαίωμα, στο πλαίσιο του κανονισμού διαδικασίας σε υποθέσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Verfahrensordnung für Hofesachen — HöfeVfO), προβλέπει ορισμένες διαδικασίες ελέγχου μέσω του αγροδικείου (Landwirtschaftsgericht), για παράδειγμα, έλεγχο του αν διατάξεις τελευταίας βούλησης ή σύμβασης μεταβίβασης γεωργικής εκμετάλλευσης αντιβαίνουν στη νομοθεσία περί γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/12/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.